

ЗВЯЗДА

Орган ЦК: МККП(б), ЦВК: СНК БССР

№ 277 (5651) 4 снежня 1936 г., пятніца ЦАНА 10 КАП.

139. МОСКВА
УЛ. ФРУНЗЕ 10 ИНСТИТУТ
СОВ. СТУДИТЕЛЬСТВА
И ПРАВА
1. 1.12.36 3997.2.

С Ё Н Н Я У Н У М А Р Ы :

Пролетары ўсіх краін, злучайцеся!

НАДЗВЫЧАЙНЫ VIII УСЕСАЮЗНЫ З'ЕЗД СОВЕТАУ: Прамова тав. А. А. Молотова, прамова тав. Н. С. Хрушчова.
ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ — Адрывае воля.
Народ вітае рашэнне З'езда Совеатаў аб адабрэнні і прыняцці за аснову праекта Сталінскай Канстытуцыі.
УРАЖАННІ СА З'ЕЗДА: С. І. Бейно — Ярк; маляк; С. Н. Шыманская — Сталінскі шлях — самы ворны і шчаслівы; Г. Снабло — Яўроі — роўнапраўны грамадзяне.

Водгукі за мяжой на Надзвычайным З'ездзе Совеатаў.
Пастанова Управымаванага СНК пры СНК СССР па Беларускай ССР — Аб дронным абслугоўванні пасажаў і асабістых у чыгуначных буфетах-ресторанах станцый Мінск, Віцебск, Жабін.
Ваенна-фашысцкі імпэрым у Іспаніі: наступленне рэспубліканцаў у раёнах захаду Мадрыда; палёт самалётаў імпэрыялістаў на станцыі; імпэрыялісты прымяняюць адрывае газы; дэкларацыя Ларго Баальёра на сесіі іспанскага парламента; германскія войскі ў Іспаніі; бачышчы італьянскіх паліцэйскіх улад.

АДЗІНАЯ ВОЛЯ

Спрачкі па дэкларацыі таварыша Сталіна закончыліся. З велізарным энтузіязмам пад грамадзянскімі ўражанымі ў гонар правадара і друга працоўнага ўсяго свету таварыша Сталіна, гаспадар зямлі савецкай — Надзвычайны З'езд Совеатаў аднаголася адобрыць і прыняць за аснову праект Канстытуцыі Саюза ССР. Вестка аб гэтым разнеслася з хуткасцю малалікі па ўсёй несакажнай краіне Совеатаў і сустрача з вялікай радасцю.

Сёння мы публікуем першыя водгукі працоўных па рашэнні З'езда. Адна думка, адна мысль у гэтых водгукіх — як нічога вышэй узяць узровень сваёй работы, каб сустраць хваляванне і зацікаўленасць Канстытуцыі — дзень народнага таражэння — новы перамога ў барацьбе за камунізм.

Камунізм! Ніжэйшая ступень яго — сацыялізм — у аснову ўжо ажыццэлілі. Гэта запісана ў праекце сталінскай Канстытуцыі. Соцыялізм стаў фактам. Выступіўшы на З'ездзе дэлегаты паверылі ў тэорыю прыкладнай. Яны разказвалі аб тым, як ва ўсіх кутках нашай краіны атрымалі велізарны пераможны, разказвалі аб тым, як у дружнай сям'і народаў СССР вяртае радаснае і шчаслівае жыццё працоўных усіх нацыянальнасцей.

Была парская краіна — Беларусь — пераважылася ў перадавую арганізацыю рэспубліку Саюза ССР. У 1913 годзе на тэрыторыі Беларусі было каля 26—27 тысяч рабочых і служачых. У 1936 годзе ў народнай гаспадарцы БССР занята звыш 600 тысяч рабочых і служачых.

Узбекістан. Тут калісьці панавалі эміры, ханы і феодалы. Зараз Узбекістан вяртаецца сацыялістычнай рэспублікай. Каласам і саўгасамі дасягнуў 95 проц. усяй прадуцтва сельскай гаспадаркі рэспублікі. Тут да рэвалюцыі не было ніводнага тэатра, зараз ёсць 47 тэатраў.

Тэрыторыя б'э заможнае жыццё працоўных Туркменскай ССР. За 40 год парскага панавання ў Туркменіі была пабудавана адна пляніна і толькі для таго, каб аднавіць у населенніце зямлю і ваду для царкоўнага маінікаў. Савецкая ўлада стварыла велізарныя магчымасці для развіцця ў Туркменскай рэспубліцы баваўнянай гаспадаркі. На шматлікіх пабудаванні па забяспечанню вольнай гаспадаркі выдзелена 176 мільянаў рублёў.

Таджыкская ССР убагацілася буйнымі прадпрыемствамі саюзнага значэння. У ёй вырабляюць радыё і каронныя нацыянальнасцей. Таджыкістан выканаў баваўняную пяцігодку за 4 гады. У Таджыкістане электрычнае святло дайшло да кішчавкі, якія пры царызме не бачылі нават звычайнай лампы або свечкі.

Азербайджан ідзе ў ліку перадавых рэспублік СССР. Расце ў ім нафтавая прамісловасць і іншыя галіны народнай гаспадаркі.

Кітнэнец і ўмацоўваюцца аўтаномныя рэспублікі Татарыя, Башкірыя, Кабардзіна-Балкарія, якія ўваходзяць у склад РСФСР, былі адны з першых унагарожаны партый і ўрадам вышэйшай унагароднай нашай краіны — ордэнам Леніна.

Рэспублікі, якія ўваходзяць у склад Закаўказскай федэрацыі, зараз становяцца Самозыны рэспублікамі.

Велізарныя поспехі савецкай Украіны. Яна зараз выпрацоўвае валавой прадукцыі на 15 мільярд рублёў, гэта значыць у паўтара раза больш, чым уся парская Расія выпрацоўвала ў 1914 годзе. На прыкладзе гэтай маладой савецкай рэспублікі відаць, як расце народная гаспадарка пад сілкам Совеатаў. Польшча і Украіна. Тэрыторыі іх і прыродныя магчымасці амаль аднолькавыя. Польшча ўзнікла раней, чым савецкая Украіна, але развілася яна на капіталістычным шляху, адгэтуль у яе гаспадарцы заняла. Савецкая Украіна — сацыялістычная рэспубліка, адгэтуль у яе гаспадарцы росквіт і магутны ўздым.

Такія два шляхі развіцця, такія два вынікі. Капіталістычны шлях — падкатарыфікацыя гаспадаркі, аб'яўлення народу і сацыялістычны шлях — пад бурнага і паўсмясанага росквіту ўсіх галін гаспадаркі, аможнае і культурнае жыццё ўсяго многацыянальнага народу.

З вялікай уцяжасцю выступіўшы на З'ездзе таварыш аб велікім і мудрасці Ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі, аб росквіце сацыялістычнага ўзмацнення, аб вялікай і непакіснай дружбе ўсяго многацыянальнага савецкага народу.

І калі тав. Молатаў гаварыў аб лернінска-сталінскай нацыянальнай палітыцы і аб нацыянальнай палітыцы фашыстаў — сучасных канібалаў (людэаў), дэлегаты гучна аплачывалі, вітаючы трапінае вынаходжанне фашысцкай нацыянальнай палітыкі, якое даў глава савецкага ўрада.

Так ва ўнісон б'юцца сэрцы народаў СССР. І ў кожнага з іх адна воля, адно жаданне мацаваць магутную дзяржаву Совеатаў і так, каб у ворага і спробы не было адарваць ад Саюза ССР якую-небудзь яго частку. Народ ведае, што трэба працаваць і працаваць хмары вайны, каб адстаяць мір і мірную працу ў СССР. І «калі гаварыць на чыстату, то ў абароне інтарэсаў міру і мірнай працы народаў СССР мы на-сапраўднаму верым толькі ў свае ўласныя сілы» (Молатаў).

Буря нам не страшны! Сіла наша ў адзінстве волі, у кіраванні нашай партыі, сіла наша ў тым, што вялікі нас Вялікі Сталін — мудры творца новай Канстытуцыі, прарозківае калітан краіны Совеатаў.

ЯШЧЭ РАЗ АБ ІЛЬНОЗАГАТОВАК

На шырокім каласіні палі прышлі і хутка заваявалі сабе пачэснае месца галіны высокапрадуктыўнай і магутнай вялікае прамысловаснае значэнне тэхнічны културны, як і для паўночна-заходняй часткі нашай краіны. Пляніна заваявалі пад пасевы ільну, павялічылася з 162 да 233 тысяч гектараў і зараз займае ў нас 6,8 проц. усяй пасевнай плошчы. Самае важнае заключэнне ў тым, што нашы стаханавцы дабіліся небылых ураджаў — тона і нават больш ільноваляка з аднаго гектара пасеву зараз не з'яўляецца рэдкасцю ў нашай рэспубліцы.

Каласінікі, абмяркоўваючы праект сталінскай Канстытуцыі і гістарычны даклад Вялікага Сталіна аб праекце новай Канстытуцыі Саюза ССР, заклікалі аб сваёй гарачай гатовасці працаваць па-стаханавецку і выканаць усе свае абавязкі перад дзяржавай.

Але шмат якія кіраўнікі не падкаляюць творчай ініцыятывы мас і замест дапамогі лепшым людзям вёскі хіняюць аб немагчымасці выканаць плян ільнозагатавак у найрапейшых тэрмінах. У гэтым прывідае ўсіх прыхільні аставацца ў ільнозагатавак. Гэта бестурботнасць з'яўляецца крыніцай усіх нехачоў і ў працоўны ільноваляка і адцы іх дзяржаве.

Помясна таму назва мы на старонках «Звязды» ўказвалі на габеннае аставацца ў ільнозагатавак Расонскага, Барысаўскага, Клімавіцкага, Глускага, Парыскага і раду іншых раёнаў. ЦК КП(б)Б за адрывае загатоўвак ільноваляка дрыўнокага райкома партыі тав. Турка, старшынню галіны РВК т. Клімава, сакратара Ветрынскага РК КП(б)Б т. Сяманка, старшынню Ленельскага РВК т. Ляшчын.

Я-жа гэтыя раёны ўлічылі сур'ёзнае напярэдніцтва ЦК КП(б)Б, указанні друку?

Лічы і факты свідчаюць, што тут па-рапейску ігнаруюць справу ільнозагатавак. Дрыўніскі раён за ільнозагатавак — 6,7 проц. і мае толькі 55,2 проц. выкавання свайго пляна. Расонскі — 49,3 проц., Дельчыні — 33,4 проц., Ленельскі — 60,3 проц., Ветрынскі раён мае 62,3 проц., Барысаўскі 68,9 проц.

Кіраўнікоў гэтых раёнаў, выдаючы, задавальняе становішча, у якім яны знаходзяцца. Але бадай ці гэта задавальняе каласінікі, каласіні і савецкі актыўна раёна. Савецкія людзі не могуць мірацца з тым, што іх трымаюць у аблозе ў гістарычныя дні, калі краіна радуецца і лібуе, калі працоўныя новым творчым парызам сустракаюць адабрэнне Надзвычайным VIII З'ездам Совеатаў СССР праекта сталінскай Канстытуцыі. Савецкі і партыйны актыў не паперыць такіх кіраўнікоў, якія да гістарычнага дня зацяжарылі новай Канстытуцыі, да дзён урачыстага ўсяго савецкага народу пакінуць каласіні ў прывідае па іх абавязальствах перад дзяржавай. Нахай гэта запамінаюць кіраўнікі адкаляных раёнаў, якія да гэтага часу не выканалі сваіх абавязальстваў перад дзяржавай.

Некалькі, з дазволу скажаць, кіраўнікі шукаюць аб'ектыўныя прычыны для бэнадастаўнага апраўдання сваёй габеннай работы. Але факты гавораць аб тым, што там, дзе на-большэвіцку арганізавалі ільнозагатавак, дабіліся поспехаў і ў гэтай справе.

Трэба падкрэсліць, што ў ліку адставак чэшскіх сацыялістаў «А-зет» змяшчае артыкул свайго маскоўскага карэспандэнта Юрыя Бенеша, які перадае свае ўражанні аб дэкларацыі таварыша Сталіна на Надзвычайным VIII Усеаюзным З'ездзе Совеатаў. Сваіх каментарыяў да прамоў тав. Молатава газеты паказуць не даюць.

ПРАГА, 2 снежня. (БЕЛТА). Газета чэшскіх сацыялістаў «А-зет» змяшчае артыкул свайго маскоўскага карэспандэнта Юрыя Бенеша, які перадае свае ўражанні аб дэкларацыі таварыша Сталіна на Надзвычайным VIII Усеаюзным З'ездзе Совеатаў. Сваіх каментарыяў да прамоў тав. Молатава газеты паказуць не даюць.

ПРАГА, 2 снежня. (БЕЛТА). Газета чэшскіх сацыялістаў «А-зет» змяшчае артыкул свайго маскоўскага карэспандэнта Юрыя Бенеша, які перадае свае ўражанні аб дэкларацыі таварыша Сталіна на Надзвычайным VIII Усеаюзным З'ездзе Совеатаў. Сваіх каментарыяў да прамоў тав. Молатава газеты паказуць не даюць.

ПРАГА, 2 снежня. (БЕЛТА). Газета чэшскіх сацыялістаў «А-зет» змяшчае артыкул свайго маскоўскага карэспандэнта Юрыя Бенеша, які перадае свае ўражанні аб дэкларацыі таварыша Сталіна на Надзвычайным VIII Усеаюзным З'ездзе Совеатаў. Сваіх каментарыяў да прамоў тав. Молатава газеты паказуць не даюць.

ПРАГА, 2 снежня. (БЕЛТА). Газета чэшскіх сацыялістаў «А-зет» змяшчае артыкул свайго маскоўскага карэспандэнта Юрыя Бенеша, які перадае свае ўражанні аб дэкларацыі таварыша Сталіна на Надзвычайным VIII Усеаюзным З'ездзе Совеатаў. Сваіх каментарыяў да прамоў тав. Молатава газеты паказуць не даюць.

ПРАГА, 2 снежня. (БЕЛТА). Газета чэшскіх сацыялістаў «А-зет» змяшчае артыкул свайго маскоўскага карэспандэнта Юрыя Бенеша, які перадае свае ўражанні аб дэкларацыі таварыша Сталіна на Надзвычайным VIII Усеаюзным З'ездзе Совеатаў. Сваіх каментарыяў да прамоў тав. Молатава газеты паказуць не даюць.

ПРАГА, 2 снежня. (БЕЛТА). Газета чэшскіх сацыялістаў «А-зет» змяшчае артыкул свайго маскоўскага карэспандэнта Юрыя Бенеша, які перадае свае ўражанні аб дэкларацыі таварыша Сталіна на Надзвычайным VIII Усеаюзным З'ездзе Совеатаў. Сваіх каментарыяў да прамоў тав. Молатава газеты паказуць не даюць.

ПРАГА, 2 снежня. (БЕЛТА). Газета чэшскіх сацыялістаў «А-зет» змяшчае артыкул свайго маскоўскага карэспандэнта Юрыя Бенеша, які перадае свае ўражанні аб дэкларацыі таварыша Сталіна на Надзвычайным VIII Усеаюзным З'ездзе Совеатаў. Сваіх каментарыяў да прамоў тав. Молатава газеты паказуць не даюць.

НАРОД ВІТАЕ РАШЭННЕ З'ЕЗДА СОВЕТАУ АБ АДАБРЭННІ І ПРЫНЯЦЦІ ЗА АСНОВУ ПРАЕКТА СТАЛІНСКАЙ КАНСТЫТУЦЫІ

НОВЫ ВЫТВОРЧЫ ЎЗДЫМ

ПОЛАЦК. (Па тэлефону). На прадпрыемствах і ў калгасах Полацкай акругі з вялікім уздымам праходзіць вывучэнне дэкларацыі таварыша Сталіна і матэрыялаў Надзвычайнага VIII Усеаюзнага З'езда Совеатаў. Раёныя камітэты партыі правялі семінары партотраў, прапагандаісты і агітатараў, пасля чаго яны былі накіраваны на прадпрыемствы, у калгасы для абмеркавання дэкларацыі таварыша Сталіна.

Актыўна праходзіць вывучэнне дэкларацыі ў Лельскім раёне. З наўраўдаль уагай сучасна калгаснікі калгаса «Васілішчы» прасія і мудрыя словы правадара народаў таварыша Сталіна. Пасля чыткі дэкларацыі калгаснікі і калгасніцы наперабод прасія слова, каб паказаць сваё і пацвярды, сваёй думкай аб дэкларацыі.

Вывучэнне гістарычнага дэкларацыі таварыша Сталіна выканала новую хваля ўздыма сярэд рабочых вагоннага дэпо станцыі Полацк. Стаханавец тав. Сірыў ў дні З'езда дабіўся выкавання новай нормы выпрацоўкі на 250—260 проц.

З вялікай радасцю працоўныя Полацка сустралі пастанову З'езда Совеатаў аб адабрэнні праекта сталінскай Канстытуцыі. У адказ на гэту пастанову рабочыя прамысловых прадпрыемстваў і арцель сёння далі высокую выпрацоўку прадукцыі. Стаханавцы-лесарубы Палатоўскага лесаўчастка Сураўнёў Ніжэй і Сураўнёў Аляксей пры норма ў 12 кубаметраў загатоўкі сёння па 26 кубаметраў драўніны. Кухушкін і Быхаец пры той-жа норме загатоўкі па 20 кубаметраў драўніны.

МЕМАРЫЦЫ.

НЕПАРУШНАЯ СУВЯЗЬ

Учора на заводзе імя Молатава адбыўся мітынг. Рабочыя раішпій і начой змен сабраліся, каб паслухаць паведамленне аб рабоце З'езда Совеатаў.

З вялікай радасцю рабочыя завода сустраілі паведамленне дэлегата З'езда тав. Готфрыда аб тым, што Надзвычайны З'езд Совеатаў адобрыў праект Канстытуцыі СССР і прыняў яе за аснову.

Выступіўшы на мітынгу інжынер завода тав. Стёма заявіў: — Прыезд к нам на завод дэлегата З'езда сведчыць аб цеснай сувязі савецкага народа са сваімі дэлегатамі, са З'ездам, які праходзіць у сталіцы краіны — Маскве.

— Як хочацца жыць, калі агулаець вольнага аб табе! Я, былі рабочы, сёння інжынер, моцна звязан са сваім рабочым класам і гавару, што разам з усім народам роблю вялікую справу.

Пашчыны пах фабрыкі «Васілішчы» напавіўнае бунны волескі, магутнай авіяцыйнай работчы і работніц у гонар любімага бацькі, друга і правадара Іосіфа Вясрыбнавіча Сталіна.

Слова для інфармацыі аб рашэнні З'езда Совеатаў — адобрыць і прыняць за аснову праект сталінскай Канстытуцыі — атрымлівае ордэнамі т. Кісель.

— Усе ведаюць, — гаворыць яна, — што мне вымаў вялікі гонар вітаць ад імя Беларускага народу VIII Надзвычайны З'езд Совеатаў і любімага бацьку намага Вялікага Сталіна. Зноў волескі і бурныя авіяцы адданы і любі да таварыша Сталіна.

Яна разказвае з ухваляванасцю і вялікай радасцю пра тое, як прымаў ў Маскве дэлегацыю Беларускага народу, якую радасць перажывала яна і ўсе дэлегаты, выступяючы з трыбуны З'езда і разказваўшы пра радаснае жыццё Беларускага народу. Бурна волескі перарываюць прамову Кісель, калі яна гаворыць аб рашэнні З'езда Совеатаў па дэкларацыі таварыша Сталіна.

Выступіўшы затым стаханавца Грановіч заявіў: «Сёнешні дзень — самы шчаслівы дзень, бо Канстытуцыя ёсць зацвярджанне нашых заваяванняў за 19 год увартай барацьбы».

У выступленні ордэнаўскага Еўсупінай, стаханавца Ганчук, работца Салаўя не захоўваў за ўсваў імя Сталіна — творца набачай у свеце Канстытуцыі вярхі праўды чалавека.

У мітынгу калектыву рабочых і работніц прыняў прывітальную тэлеграму на імя VIII З'езда Совеатаў, у якой рапартуе аб дэтармінацыі вышэйшай фабрыкай галова вытворчага пляна на 100,1 проц.

П. КАВАЛЕЎ.

БЯЗМЕЖНА ЛЮБОЎ ДА ВЯЛІКАГА СТАЛІНА

Пашчыны пах фабрыкі «Васілішчы» напавіўнае бунны волескі, магутнай авіяцыйнай работчы і работніц у гонар любімага бацькі, друга і правадара Іосіфа Вясрыбнавіча Сталіна.

Слова для інфармацыі аб рашэнні З'езда Совеатаў — адобрыць і прыняць за аснову праект сталінскай Канстытуцыі — атрымлівае ордэнамі т. Кісель.

— Усе ведаюць, — гаворыць яна, — што мне вымаў вялікі гонар вітаць ад імя Беларускага народу VIII Надзвычайны З'езд Совеатаў і любімага бацьку намага Вялікага Сталіна. Зноў волескі і бурныя авіяцы адданы і любі да таварыша Сталіна.

Яна разказвае з ухваляванасцю і вялікай радасцю пра тое, як прымаў ў Маскве дэлегацыю Беларускага народу, якую радасць перажывала яна і ўсе дэлегаты, выступяючы з трыбуны З'езда і разказваўшы пра радаснае жыццё Беларускага народу. Бурна волескі перарываюць прамову Кісель, калі яна гаворыць аб рашэнні З'езда Совеатаў па дэкларацыі таварыша Сталіна.

Выступіўшы затым стаханавца Грановіч заявіў: «Сёнешні дзень — самы шчаслівы дзень, бо Канстытуцыя ёсць зацвярджанне нашых заваяванняў за 19 год увартай барацьбы».

У выступленні ордэнаўскага Еўсупінай, стаханавца Ганчук, работца Салаўя не захоўваў за ўсваў імя Сталіна — творца набачай у свеце Канстытуцыі вярхі праўды чалавека.

У мітынгу калектыву рабочых і работніц прыняў прывітальную тэлеграму на імя VIII З'езда Совеатаў, у якой рапартуе аб дэтармінацыі вышэйшай фабрыкай галова вытворчага пляна на 100,1 проц.

П. КАВАЛЕЎ.

РАСКАЗ САМУІЛА ХАРНАСА

Пастанова З'езда аб адабрэнні і прыняцці за аснову сталінскага праекта Канстытуцыі Саюза ССР і стварэнне Рэдакцыйнай камісіі для разгляду ўнесеных праправак і дадавак і ўстаўлення канчатковага тэкста Канстытуцыі выклікала вялікі галым на меншым машынабудавальным заводзе імя Варашылава.

Па ўсіх пяха хутка разлапелася вестка аб апароце з Масквы Самуіла Грыгор'евіча Харнаса. Неярыліва чакалі рабочыя абедзенага перапынку, калі Самуіл Грыгор'евіч падарыў уражанні аб Надзвычайным VIII гістарычным З'ездзе Совеатаў.

Калейны пах. У лернінскім кутку рабочы паха пёла сустракаюць свайго знамага стаханавца-стругальшчыка.

— Мне выдала вялікае шчасце — пачаў Самуіл Грыгор'евіч, — быць членам дэлегацыі, якая вітала VIII З'езд Совеатаў ад імя Беларускага народу і ўручала пісьмо Беларускага народу таварышу Сталіну.

28 лістапада мы віталі З'езд. Дэлегаты надалі прывітальнае Беларускага народу дружнае авіяцыйна. З хваляваннем мы ўздохвалі на трыбуну. У нас у руках была дарэгла ноша-выдатны сундук, у якім ляжала пісьмо Беларускага народу Вялікаму Сталіну.

Стаханавца-ордэнаўскага фабрыкі «Васілішчы» тав. Кісель выступіў з прамовай ад імя Беларускай дэлегацыі. Не прамова часта перапыталася аплачыванамі. Потым мы перадалі ў прывітанне сундук з пісьмом Вялікаму Сталіну. Дэлегаты З'езда правалі нас таксама пёла і любіва, як і сустраці. Паўтары газыны, прыведзеныя намі ў зале гістарычнага З'езда, застануцца ў памяці на ўсе жыццё.

Вечарам тако-ж для ў гэцініцы «Метраполь» адбылася сустрача Беларускай дэлегацыі з кіраўнікамі БССР. На гэтай сустрацы прысутнічалі маршалы Савецкага Саюза тт. Тухачэўскі і Егор'аў, любімы кіраўнік большэвікоў БССР тав. Ільява і інш. Сустрача прайшла ў выключна таварыскай абстаноўцы.

У дні знаходжання ў Маскве мы аглядалі захаляненне велізарнае будоўніцтва чыгроннай сталіцы. Мы наведалі маўзалеі Леніна і Музей яго імя. Савецкае метро зрабіла на нас неаглядальнае ўражанне. Мы былі ў Вялікім тэатры, у «МХАТ»е, у Трыцякоўскай галерыі.

Пасля адказаў на запытанні, якія былі заданы Самуілу Грыгор'евічу, выступілі рабочы-малатобец т. Рэдзькін і планавік т. Ферман.

— Хіба можна прадставіць сабе такую реч па ўмонах капіталістычнай краіны, — гаворыць тав. Рэдзькін, — каб радавы рабочы, якім з'яўляецца наш Самуіл Грыгор'евіч Харнаса, быў на вялікім дзяржаўным З'ездзе, сядзеў побач з правадырамі партыі і ўрада? Адзін гэты факт з'яўляецца лепшай ілюстрацыяй сапраўднай савецкай дэмакратыі, да нашай сталінскай Канстытуцыі. Мы адкажам яшчэ лепшай работай, узмацненнем барацьбы за сацыялістычныя тэмпы працы і бэдакорную якасць прадукцыі. Дзякуй таварышу Сталіну за шчаслівае, радаснае жыццё!

Рабочыя вярнуліся ў пёхі радасныя, гордыя за сваю вялікую радзіму, за свайго геніяльнага мудрага правадара, за новую сталінскую Канстытуцыю.

С. ГАЛІН.

На мітынгу рабочых менскага дрэвапрацоўчага завода імя Молатава. Фото Калініна.

ВОДГУКІ ЗА МЯЖОЙ НА НАДЗВЫЧАЙНЫ З'ЕЗД СОВЕТАУ

АНГЛІЯ

ЛОНДАН, 2 снежня. (БЕЛТА). Лонданскія газеты змяшчаюць кароткія паведамленні аб прамовах таварыша Молатава на Надзвычайным VIII Усеаюзным З'ездзе Совеатаў. Сваіх каментарыяў да прамоў тав. Молатава газеты паказуць не даюць.

ЧЭХАСЛАВАКІЯ

ПРАГА, 2 снежня. (БЕЛТА). Газета чэшскіх сацыялістаў «А-зет» змяшчае артыкул свайго маскоўскага карэспандэнта Юрыя Бенеша, які перадае свае ўражанні аб дэкларацыі таварыша Сталіна на Надзвычайным VIII Усеаюзным З'ездзе Совеатаў. Сваіх каментарыяў да прамоў тав. Молатава газеты паказуць не даюць.

ШВЕДЦЫЯ

СТАВГОЛЬМ, 2 снежня. (БЕЛТА). Усе шведскія газеты публікуюць сёння паведамленне аб прыняцці Надзвычайным VIII Усеаюзным З'ездом Совеатаў за аснову праекта Канстытуцыі СССР, прадстаўленага Канстытуцыйнай Камісіяй. У сувязі з гэтым газета «Сондль-тамкараг» прымяняе дэкларацыю таварыша Сталіна на Надзвычайным VIII Усеаюзным З'ездзе Совеатаў, у якім характарызуе сталінскую Канстытуцыю, як «дакумент, які засядуўвае выключна вяліка

ПРАМОВА тав. А. А. ЖДАНОВА

Сакратар ЦК ВКП(б) і Ленінградскага абласнога і гарадскога камітэтаў ВКП(б)

Права на асету і на працу—найвялікшае заваяванне соцыялізма

(Усе дэлегаты ўстаюць і шумнай аваліцы, крычымі «Ура» і апладысмантамі вітаюць тав. Жданова. Воклічы: «Няхай жыць тав. Жданаву!» «Ура!»)

Таварышы, у слаўным і шматлікім жыцці нашага вялікага Савецкага Саюза, у жыцці кожнага з нас, каму вышала шчасце быць удзельнікам вялікай соцыялістычнай будовы, тэржаства соцыялізма, увасобленага ў жыцці працоўнай нашай краіны, пад вяршальствам геніяльнага Сталіна, дні VIII З'езда Савецкага Цэнтральнага і рэспубліканскага камітэтаў ВКП(б), з'яўляюцца асабліва знамянальнымі.

У нашу новую сталінскую Канстытуцыю мыслямі геніяльнага Сталіна сабраны, як у цудоўную скарбніцу, усе рэзультаты барацьбы працоўных нашага Савецкага Саюза. Кожная літарка новага закона, кожнае слова выдатнага далага таварыша Сталіна напамінае працоўнай нашай краіны вучэннем найвялікшай гордасці і шчасця за сабе, за нашым сучасна-істарачным заваяваннем, за самыме высокае і ганаровае права, хоць і не запісанае ў нашай Канстытуцыі, — за права будаваць і перамагчы пад кіраўніцтвам вялікага Сталіна. (Апладысменты).

Сакратар ЦК ВКП(б) і Ленінградскага абласнога і гарадскога камітэтаў ВКП(б)

Дыктатура пролетарыята—рашаючая зброя нашай перамогі

Таварышы, у кожнай літарцы новага закона, у кожным слове далага таварыша Сталіна ўвасоблены сіла і магучасць прыведзенага ў жыццё вучэння Маркса—Энгельса — Леніна — Сталіна. (Апладысменты). Наша Канстытуцыя ёсць перамога марксізма. (Апладысменты).

Вось чаму працоўныя Ленінграда і Ленінградскай вобласці сутрацілі з вельмі жарнім уздымам і энтузіязмам праект новай Канстытуцыі.

Прыемна і радасна, — гаварыў таварыш Сталін, — мець сваю Канстытуцыю, трымаючы аб сапраўдных і фактычных перамогах, фактычных працах. Кожны член трымаючы нашай краіны, прымаючы ўдзел у ажыццяўленні праекта сталінскай Канстытуцыі, бачыць у праекце новай Канстытуцыі частку сваёй працы, сваё заваяванне. Кожны працоўны нашай краіны ўнёс у сталінскую Канстытуцыю сваю долю. Кожная фабрыка, кожны завод, кожны калгас, кожны куток нашай нескончнай соцыялістычнай радзімы ўнёс у сталінскую Канстытуцыю свае заваяванні. Наша Канстытуцыя сабрала ў адно самае галоўнае і асноўнае ў жыцці і соцыялістычнай творчасці нашага народу, стаўшага гаспадаром свайго лёсу. (Апладысменты).

Таварышы, дыктатура пролетарыята, улада рабочых і сялян у нашай краіне ажыццяўляе самую ніжнюю ланку соцыялістычнага пераўтварэння — захату набытых соцыялістычных эканоміі.

Наша эканоміка пераўтварылася ў корані.

Таварыш Сталін у сваім далазе прысвёў лічы гіданца росту нашай соцыялістычнай індустрыі. Павялічылася больш чым у сем разоў супроць даваеннага прадукцыя нашай прамысловасці. Гэта — выдатнае сведчанне пераваг соцыялістычнай сістэмы над капіталістычнай. Нямор ужо ніхто не смее сказаць, што соцыялістычная ўласнасць на срокі і прыклады вытворчасці не здольна быць рухавіком прадукцыйных сіл, высокай тэхнікі і высокай прадукцыйнасці працы. Кожны крок нашага прасоўвання наперад у справе будаўніцтва соцыялістычнай эканоміі, нааварот, зноў і зноў напамінае банкруцтва капіталістычнай сістэмы, якая ўжо даўно даўно стала акажым і тормадам на шляху развіцця прадукцыйных сіл і грамадскага бататка. Аб гэтым гавораць усім радзімы факты аб становішчы эканоміі капіталістычных краін.

Таварышы, за адзін 1936 год наша прамысловасць дала прырост прадукцыі ў адносінах да 1935 года на 15 мільярд руб. Таварыш Сталін ішоў ў перыяд нашай барацьбы за першую пяцігодку ўказаў, што для перамагання нашага аставання мы павінны на працягу дзесяці год працягнуць тую ахвотнасць, якая адлягла нас ад тэхнікі і эканоміі капіталістычных краін. І, калі ўзды лібу прыросту нашай прамысловай прадукцыі за 1936 год у 15 мільярд руб. і ступавіць гэту лібу ў размерам прадукцыі, якую далаўна ўсё прамысловасць перскай капіталістычнай Расіі ў 1913 г., — а яна складала тады 10 мільярд руб., — то гэтыя большыя соцыялістычныя развіцця нашай прамысловасці значаюць, што мы прыкладна ў дзве трэці года праходзім зараз адлегласць, якую даваенны капіталізм праходзіў на працягу дзесяці год. Мы ішлі ў азад год працягваем адлегласць, якую старая Расія праходзіла на працягу дзесяці год. (Апладысменты).

Зараз Эканамічнае бюро Лігі нацыі ўключае ў ітэганія даныя аб стане сучаснай прадукцыі таксама размерам прадукцыі прамысловасці ў СССР. Гэта справа іх, аразумела. З нашымі дасягненнямі атрымліваецца, сапраўды, саліны прырост. Але калі весці асобна рухавік нашай эканоміі ад капіталістычнай, а так будзе варней, бо тутарка ідзе ад двух дымактарыяльных процілеглых сістэмаў, то маляюць заніжаны і загніваны капіталізм, тапанія яго на месцы, становіцца зусім вядоўным і яскравым.

Магутная сіла савецкага дэмакратызма

Таварышы, я хачу сінцірава па некаторых артыкулах нашай новай Канстытуцыі. Кожны артыкул нашай Канстытуцыі можа і павінен быць прадметам спецыяльнага абмеркавання, таму што ў ёй заключаныя велізарныя кавалак, велізарны ўдзел нашай работы.

Артыкулам 134 праекта Канстытуцыі прадугледжана ўвядзенне ўсеагульнага выбарчага права для ўсіх грамадзян нашай краіны. Гэта — найвялікшае заваяванне дыктатуры пролетарыята, гэта азначае, што дыктатура пролетарыята ўмацавалася настолькі, што азначае неабходнасць некаторых абмежаванняў савецкага выбарчага права, уведзенага, як вядома, выбарчым правам, уведзеным у нашай Канстытуцыі. Калі савецкі дэмакратызм заўсёды быў у мабільнай вышэй, чым дэмакратызм любой буржуазна-дэмакратычнай рэспублікі, які нават у самых свабодных краінах капіталізма азначаў дэмакратызм для мізэрнай меншасці, для багачы, то пярмы мы робім новы крок наперад у справе разгорвання савецкага дэмакратызма, ажыццяўлення яго да наша. Дробабуржуазны дэмакратызм, ренегаты і мяшчане, якія імняюць сабе нібы соцыялістамі, выконваючы волю гаспадароў, падохваюць парод дыктатуры пролетарыята, разгалгольваючы аб перавагах буржуазнай дэмакратыі над савецкай, аб тым, куды мы рушымся: ці нааустрач буржуазным канстытуцыям ці ад гэтых канстытуцыі.

Я хачу закрануць таксама артыкул 121, які гаворыць аб праве грамадзян СССР адурамаць гэтым канвеерам, што пачынае асету. Вядома, што ў краінах капіталізму савод скончыўшых вышэйшых навучальных устаноў, савод скончыўшых сярэдня навучальных устаноў пануе беспрацоўе, не гледзячы на тое, што кантынгент і сетка навучальных устаноў з года ў год спараўчаюцца. Напрыклад, у Фашыскай Германіі лік навучаючыхся ў вышэйшых навучальных устаноў у 1913—1932—33 г. — 128 тыс. чал., а ў 1934—35 г. ён скараціўся да 89 тыс. чал.

Для працоўнай інтэлігенцыі ў капіталістычных краінах лёсам значнай часткі яе пасля скончэння вышэйшых навучальных устаноў з'яўляецца беспрацоўе, незабяспечанасць, наўвечнасць у аўтаранім дні. Асабліва росч самагубстваў, адсюль песімізм у настроях значнай часткі гэтай працоўнай інтэлігенцыі, якая не можа знайсці работу. У Амерыцы дэватая частка дзяцей не мае поўнага школьнага сезона. У Польшчы бюджэт на школу скараціліся з 1929—30 г. амаль у паўтара раза. За тое растуць ваенныя расходы, растуць расходы на вытворчасць срэдаў і прыклад інжынерія.

У нас, у СССР, — росквіт культуры, росквіт народнай асеты. У 1914 годзе ў нас у вышэйшых навучальных устаноў навучалася 124.000 чалавек, зараз — 529.000. У тэхнікумах у 1936 годзе навучалася 344.000 чалавек. У пачатковы і сярэдніх школах царскай Расіі вучылася 7 з паловай мільянаў чалавек. Зараз вучыцца 28 мільянаў чалавек.

У буржуазных краінах, на аснове загнівання капіталізма, ідзе ўпадак культуры, упадак цывілізацыі. Самым яркім выразненнем гэтага разбурэння і разлагання цывілізацыі з'яўляецца палітыка германскага фашызма, які спальвае на кастра творы лепшых мысліцеляў чалавечства, усабляе дзікасць, варварства і зварот да сарэньневоў, паірае богам культуру і цывілізацыю.

м'ясаце, як галоўны герой фільма, рабочы, які падчынае на канвееры гэты, пачынае асету. Вядома, што ў краінах капіталізму савод скончыўшых вышэйшых навучальных устаноў, савод скончыўшых сярэдня навучальных устаноў пануе беспрацоўе, не гледзячы на тое, што кантынгент і сетка навучальных устаноў з года ў год спараўчаюцца. Напрыклад, у Фашыскай Германіі лік навучаючыхся ў вышэйшых навучальных устаноў у 1913—1932—33 г. — 128 тыс. чал., а ў 1934—35 г. ён скараціўся да 89 тыс. чал.

Для працоўнай інтэлігенцыі ў капіталістычных краінах лёсам значнай часткі яе пасля скончэння вышэйшых навучальных устаноў з'яўляецца беспрацоўе, незабяспечанасць, наўвечнасць у аўтаранім дні. Асабліва росч самагубстваў, адсюль песімізм у настроях значнай часткі гэтай працоўнай інтэлігенцыі, якая не можа знайсці работу. У Амерыцы дэватая частка дзяцей не мае поўнага школьнага сезона. У Польшчы бюджэт на школу скараціліся з 1929—30 г. амаль у паўтара раза. За тое растуць ваенныя расходы, растуць расходы на вытворчасць срэдаў і прыклад інжынерія.

У нас, у СССР, — росквіт культуры, росквіт народнай асеты. У 1914 годзе ў нас у вышэйшых навучальных устаноў навучалася 124.000 чалавек, зараз — 529.000. У тэхнікумах у 1936 годзе навучалася 344.000 чалавек. У пачатковы і сярэдніх школах царскай Расіі вучылася 7 з паловай мільянаў чалавек. Зараз вучыцца 28 мільянаў чалавек.

У буржуазных краінах, на аснове загнівання капіталізма, ідзе ўпадак культуры, упадак цывілізацыі. Самым яркім выразненнем гэтага разбурэння і разлагання цывілізацыі з'яўляецца палітыка германскага фашызма, які спальвае на кастра творы лепшых мысліцеляў чалавечства, усабляе дзікасць, варварства і зварот да сарэньневоў, паірае богам культуру і цывілізацыю.

Таварышы, калі мы ішоў маю культуруе аставаенне ў цэлым разе абласцей, калі мы ішоў не зусім задаволены тым, як абстаіць справа з культурнай работай, калі мы не зусім задаволены якасцю работы нашых школ, якасцю падрыхтоўкі нашых спецыялістаў, то гэта ёсць спадчына стараго мінулага, якое мы ажыцвяляем, несумненна, на велікі кароткімі і старымі чарамі часу. Аб гэтым гавораць хаця-бы большыя тэмпы будаўніцтва новых школ.

Буржуазія да рабочаю класу асету толькі пастолькі, наколькі гэта асета не абходна, каб людзі не замалі машыны і каб лягчы было выдасць з іх дадатковую вартасць, але не больш таго.

У нас, дэ праца ёсць справа гонару, доблесці, славы і героіства, у свабодным грамадстве свабодных трымаючыхся, дзе ідзе шпакіры крокамі спіравне грані пачынаючы — права на асету, на карыстанне адукацыйнай культуры і цывілізацыі з'яўляецца неад'емнай прыналежнасцю кожнага грамадзяніна.

Нашай канечнай мэтай, таварышы, з'яўляецца камунізм, а мы ведаем, што камунізм азначае найвялікшы росквіт прадукцыйнасці працы, азначае бюксасаванне грамадства, не вядомае эксплуатацыі, не вядомае крыўды, дзе праца з'яўляецца шчасцем, з'яўляецца прыналежнасцю грамадства, дзе ліквідавана процілегласць паміж разумовай і фізічнай працай.

І стаханавіцкі рух, гэты вялікі рух сучаснасці, у якім, як гаворыць таварыш Сталін, заключаны зэрны камунізма, з'яўляецца развіццём і працягам дасягненняў працэнтасці паміж разумовай і фізічнай працай, якая канчаткова злічыцца ў будучым камуністычным грамадстве.

Таварыш Сталін гаворыў аб тым, што стаханавіцкі рух прадстаўляюць сабой найбольш перавагу і культурную частку рабочага класа, які вучацца і працуюць над сабой, павышаюць сваю кваліфікацыю і культурны ўзровень, — які ўсё больш падходзіць да культурынага і тэхнічнага ўзроўню інжынерна-тэхнічных работнікаў.

Хіба такая задача, хіба такая пастаўка па пытанню магчыма ў буржуазным грамадстве, дзе асета пачіна пастолькі, наколькі пісьменны рабочы можа лягчы даволь прыбытка капіталіста?

Хіба ёсць якое-небудзь падобства ў становішчы іх і ў нас?

У нас у ўсіх кутках нашай краіны, ва ўсіх нааінальняючых рэспубліках, ва ўсіх краях і абласнях нашага Савецкага Саюза б'юстра распе новая культура, вырастаюць выдатныя таленты.

Мы кр'ячымся і справядліва, нашых літаратараў, пісьменнікаў, белетрыстаў за тое, што яны яма даюць прадукцыі і ўздымаюць добрай якасці. А калі супаствіць росч нашай літаратуры са становішчам літаратуры ў капіталістычных краінах, то пераважнасці нашай літаратуры выступіць у гэій якасцю і паўнотай. Усё менш і менш становіцца там таленавітых твораў, літаратура зб'іта кр'ячымся і з'яўляецца разамкам, чытаннем для адукацыянальна-адукацыйных працоўных мас. Толькі асобнымі б'юстрамі прабываюць там таленавітыя творы, якія гавораць праўду аб капіталістычным грамадстве, аб становішчы працоўных. Такія творы зр'яч'яць п'яўляюцца і там, як-бы ні жадала буржуазія схавалі іх.

Вы, таварышы, нааўно, бачылі фільм Чарлі Чапліна, які называецца «Новыя вярэна». Там паказан кавалак сапраўднай праўды аб капіталістычных парадах. Хіба гэта і вядома, але на самой справе дэ змост г'юбока трагічны. Чарлі Чаплін г'юбокім героі каршы, прадстаўляе раба машыны, раба канвеера. Канвеер думіць і ні чалавек, адумаевае яго. Вы па-

Таварышы, калі мы ішоў маю культуруе аставаенне ў цэлым разе абласцей, калі мы ішоў не зусім задаволены тым, як абстаіць справа з культурнай работай, калі мы не зусім задаволены якасцю работы нашых школ, якасцю падрыхтоўкі нашых спецыялістаў, то гэта ёсць спадчына стараго мінулага, якое мы ажыцвяляем, несумненна, на велікі кароткімі і старымі чарамі часу. Аб гэтым гавораць хаця-бы большыя тэмпы будаўніцтва новых школ.

Буржуазія да рабочаю класу асету толькі пастолькі, наколькі гэта асета не абходна, каб людзі не замалі машыны і каб лягчы было выдасць з іх дадатковую вартасць, але не больш таго.

У нас, дэ праца ёсць справа гонару, доблесці, славы і героіства, у свабодным грамадстве свабодных трымаючыхся, дзе ідзе шпакіры крокамі спіравне грані пачынаючы — права на асету, на карыстанне адукацыйнай культуры і цывілізацыі з'яўляецца неад'емнай прыналежнасцю кожнага грамадзяніна.

Нашай канечнай мэтай, таварышы, з'яўляецца камунізм, а мы ведаем, што камунізм азначае найвялікшы росквіт прадукцыйнасці працы, азначае бюксасаванне грамадства, не вядомае эксплуатацыі, не вядомае крыўды, дзе праца з'яўляецца шчасцем, з'яўляецца прыналежнасцю грамадства, дзе ліквідавана процілегласць паміж разумовай і фізічнай працай.

І стаханавіцкі рух, гэты вялікі рух сучаснасці, у якім, як гаворыць таварыш Сталін, заключаны зэрны камунізма, з'яўляецца развіцём і працягам дасягненняў працэнтасці паміж разумовай і фізічнай працай, якая канчаткова злічыцца ў будучым камуністычным грамадстве.

Таварыш Сталін гаворыў аб тым, што стаханавіцкі рух прадстаўляюць сабой найбольш перавагу і культурную частку рабочага класа, які вучацца і працуюць над сабой, павышаюць сваю кваліфікацыю і культурны ўзровень, — які ўсё больш падходзіць да культурынага і тэхнічнага ўзроўню інжынерна-тэхнічных работнікаў.

Хіба такая задача, хіба такая пастаўка па пытанню магчыма ў буржуазным грамадстве, дзе асета пачіна пастолькі, наколькі пісьменны рабочы можа лягчы даволь прыбытка капіталіста?

Хіба ёсць якое-небудзь падобства ў становішчы іх і ў нас?

У нас у ўсіх кутках нашай краіны, ва ўсіх нааінальняючых рэспубліках, ва ўсіх краях і абласнях нашага Савецкага Саюза б'юстра распе новая культура, вырастаюць выдатныя таленты.

Мы кр'ячымся і справядліва, нашых літаратараў, пісьменнікаў, белетрыстаў за тое, што яны яма даюць прадукцыі і ўздымаюць добрай якасці. А калі супаствіць росч нашай літаратуры са становішчам літаратуры ў капіталістычных краінах, то пераважнасці нашай літаратуры выступіць у гэій якасцю і паўнотай. Усё менш і менш становіцца там таленавітых твораў, літаратура зб'іта кр'ячымся і з'яўляецца разамкам, чытаннем для адукацыянальна-адукацыйных працоўных мас. Толькі асобнымі б'юстрамі прабываюць там таленавітыя творы, якія гавораць праўду аб капіталістычным грамадстве, аб становішчы працоўных. Такія творы зр'яч'яць п'яўляюцца і там, як-бы ні жадала буржуазія схавалі іх.

Вы, таварышы, нааўно, бачылі фільм Чарлі Чапліна, які называецца «Новыя вярэна». Там паказан кавалак сапраўднай праўды аб капіталістычных парадах. Хіба гэта і вядома, але на самой справе дэ змост г'юбока трагічны. Чарлі Чаплін г'юбокім героі каршы, прадстаўляе раба машыны, раба канвеера. Канвеер думіць і ні чалавек, адумаевае яго. Вы па-

Сталінская рэканструкцыя горада Леніна

Таварышы, вам, вядома, аразумела, і аб гэтым уснема будзе тут сказаць, якую вялікую ролю Ленінград і яго рабочыя іграюць і ў справе заваявання савецкай улады, і ў справе заваявання дыктатуры пролетарыята, і ў пераўтварэнняй рабоце, у справе будаўніцтва соцыялізма. Ленінград, праўда, як стараы цэнтр індустрыі, як адзін з наймогччых цэнтраў індустрыі, існавалі ў даваеннай староі Расіі, не маторы так шпакра, як расіі ў нас ішмы новаставоранія савецкай улады і індустрыяльнай індустрыі. У гэтым савецкай перавага сістэмы соцыялізма, які індустрыялізуе новыя раёны краіны, абудна да жыцця новыя прадукцыйныя сілы там, дзе іх не было пры капіталізме. Тым не менш, мы маем велікі ўздыма дасягненняў і г'юбока індустрыялізацыі. Ленінград з'яўляецца зараз адзін з буйнейшых цэнтраў перадавога машынабудування. Я хачу тут аазначыць толькі адну дэталю. Ленінград з'яўляецца цэнтрам такога машынабудування, якое з'яўляецца асоба важным у справе тэхнічнай рэканструкцыі і пераўтварэння нашай краіны. Дастаткова сказаць, што большасць электрастанцыяў Савецкага Саюза набудаваны і будуцца ленінградскімі заводамі.

Ленінградская прамысловасць мае вельмі важнае значэнне ў справе асваення новай перадавой тэхнікі. Яна вылучыла наймаля арганізатараў прамысловасці для розных раёнаў СССР. Наколькі выраслі самі ленінградскія заводы, гавораць наступныя факты. Узяць хоць-бы, к прыкладу, Кіраўскі завод. Яго прадукцыя ў 1936 г. у параўнанні з 1913 г. вырасла ў 11 разоў, прадукцыя завода імя Маркса Гельма — у 40 разоў, прадукцыя завода «Красная зара» — у 23 разы, прадукцыя абутовай фабрыкі «Скорход» — у 10 разоў, прадукцыя фабрыкі «Красное знамя» — у 30 разоў і т. д.

Таварышы, гэтыя лічбы паказваюць, што г'юбока быў праўд неабходны Сергій Міронавіч Кіраў, калі гаварыў аб тым, што ленінградскія заводы нічым не падобны на стараы піперскія заводы, што ад стараы петраградскіх заводаў застаюцца толькі слаўныя традыцыі петраградскага пролетарыята.

Ленінградская вёска ў мінулыя была выключна адсталая па тэхніцы і культуры сельскай гаспадары. Размешчаная ў паўноку ад стараго Пенеўбурга, яна вёска адчувала на сабе ўсе «спражэжэ» суседства капіталістычнага горада. Горад выпяляў і нашай адсталы вёскі ўсе оскі, як наразі, не дачы Узамен нічога. Вялікая адсталасць нашай вёскі, крайняя атропнасць сялянскіх гаспадарак стваралі п'яўны д'яжэсці ў справе будаўніцтва соцыялістычнай сельскай гаспадары. Слабае ўвадрэнне перадавой тэхнікі і т. д. Перамога калгасна даду ўнесла карэнныя змены ў жыццё нашай ленінградскай вёскі. Дастаткова сказаць, што толькі за 1936 год тэхнічна ўзровеньнасць нашых калгасу павялічылася ў два разы. Калі наша сельская гаспадарка ў мінулыя была спажываючай, то зараз яна вобласць ужо вышла ў рады вытворчых абласцей. Дастаткова прыквесе маленькую дэталю. Адной львопрадукцыі ў гэтым годзе мы злам даяравае 33.000 тон, больш, чым вырабляе ўся Германія. Гэта, таварышы, не дробязь. Наша нібы «неўрадлівая» глеба, пакрытая каменнямі і багатамі, у руках большыкоў, у руках калгаснікаў пачынае даваць высокую ўраджай. Магчымаць атрыманія ўраджаяў 20 цэнтнераў зернавым, у тону льну з гектара з'яўляецца ўжо фактам. Мы маем усё ўвоны для таго, каб ператварыць Ленінградскую вобласць у вобласць высокай азахоліцы ў радах квінечных вытворчых абласцей нашага СССР.

Усё мудра палітыка нашага савецкага ўрада і партыі будуча на тым, што высокай ўраджай не могуць прынесці з сабой разарэння сялян, як гэта адбываецца ў капіталістычных краінах. Нааварот, высокая ўраджай у нас з'яўляецца кр'ячымся вышэйшай даходнасці і мажасці калгасу і калгаснікаў. Толькі ў нашай краіне магчыма было правядзенне такой палітыкі пер на прадукты сельскай гас-

Таварышы, я хачу сінцірава па некаторых артыкулах нашай новай Канстытуцыі. Кожны артыкул нашай Канстытуцыі можа і павінен быць прадметам спецыяльнага абмеркавання, таму што ў ёй заключаныя велізарныя кавалак, велізарны ўдзел нашай работы.

Артыкулам 134 праекта Канстытуцыі прадугледжана ўвядзенне ўсеагульнага выбарчага права для ўсіх грамадзян нашай краіны. Гэта — найвялікшае заваяванне дыктатуры пролетарыята, гэта азначае, што дыктатура пролетарыята ўмацавалася настолькі, што азначае неабходнасць некаторых абмежаванняў савецкага выбарчага права, уведзенага, як вядома, выбарчым правам, уведзеным у нашай Канстытуцыі. Калі савецкі дэмакратызм заўсёды быў у мабільнай вышэй, чым дэмакратызм любой буржуазна-дэмакратычнай рэспублікі, які нават у самых свабодных краінах капіталізма азначаў дэмакратызм для мізэрнай меншасці, для багачы, то пярмы мы робім новы крок наперад у справе разгорвання савецкага дэмакратызма, ажыццяўлення яго да наша. Дробабуржуазны дэмакратызм, ренегаты і мяшчане, якія імняюць сабе нібы соцыялістамі, выконваючы волю гаспадароў, падохваюць парод дыктатуры пролетарыята, разгалгольваючы аб перавагах буржуазнай дэмакратыі над савецкай, аб тым, куды мы рушымся: ці нааустрач буржуазным канстытуцыям ці ад гэтых канстытуцыі.

Гэтыя людзі да гэтага часу не разумеюць, што дыктатура пролетарыята азначае росквіт дэмакратызма новага, вышэйшага тыпу, дэмакратызма для ўсіх працоўных. Гэтыя людзі паступаюць з нашай Канстытуцыяй таксама, як мартышка з акуларамі ў вядомай басні Крывозуба — «то з тэмо іх прыжмет, то іх на хвост напнкет, то іх понохает, то іх польжэт». З алгомам разглядаюць нашу Канстытуцыю, не разумеючы, што дэ чаго. Яны знайшлі-б лепшае прымяненне сваёй любавязчысці, калі-б супаставілі факт, што ў той час, як мы ажыццяўляем поўнае, на аснове перамогі соцыялізма, савецкі дэмакратызм, уздымаючы ўсеагульнае выбарчае права, у буржуазных краінах нават тыя жалкі астаткі фармальнага буржуазнага дэмакратызму буржуазныя дэмакратыі, нават яны, гэтыя абскі праўды, абрадаюць у працоўных. Ва Францыі не карыстаюцца выбарчым правам даччыны, патрабуцца п'яўна асета, патрабуцца п'яўны маемасці п'яўна, не карыстаюцца выбарчым правам в'яеннаслужачы, выбарчае права падзяляецца на актывнае і пасіўнае. Гэтыя абмежаванні не можа быць у нашай Канстытуцыі. У ЗША абмежаваны выбарчы права для неграў, выбарчы павінны мець 21 год ад нараджэння, выбарчае павінны мець не менш 25 год ад нараджэння. Падобным выбарчым правам в'яеннаслужачы арміі і флота, паабудна выбарчым правам насельніцтва калоній, паабудна выбарчым правам асобы, атрымліваючы данамогу па беднасці, наауважыцца.

У той-жа час буржуазія штудія ўрэд-

м'ясаце, як галоўны герой фільма, рабочы, які падчынае на канвееры гэты, пачынае асету. Вядома, што ў краінах капіталізму савод скончыўшых вышэйшых навучальных устаноў, савод скончыўшых сярэдня навучальных устаноў пануе беспрацоўе, не гледзячы на тое, што кантынгент і сетка навучальных устаноў з года ў год спараўчаюцца. Напрыклад, у Фашыскай Германіі лік навучаючыхся ў вышэйшых навучальных устаноў у 1913—1932—33 г. — 128 тыс. чал., а ў 1934—35 г. ён скараціўся да 89 тыс. чал.

Для працоўнай інтэлігенцыі ў капіталістычных краінах лёсам значнай часткі яе пасля скончэння вышэйшых навучальных устаноў з'яўляецца беспрацоўе, незабяспечанасць, наўвечнасць у аўтаранім дні. Асабліва росч самагубстваў, адсюль песімізм у настроях значнай часткі гэтай працоўнай інтэлігенцыі, якая не можа знайсці работу. У Амерыцы дэватая частка дзяцей не мае поўнага школьнага сезона. У Польшчы бюджэт на школу скараціліся з 1929—30 г. амаль у паўтара раза. За тое растуць ваенныя расходы, растуць расходы на вытворчасць срэдаў і прыклад інжынерія.

У нас, у СССР, — росквіт культуры, росквіт народнай асеты. У 1914 годзе ў нас у вышэйшых навучальных устаноў навучалася 124.000 чалавек, зараз — 529.000. У тэхнікумах у 1936 годзе навучалася 344.000 чалавек. У пачатковы і сярэдніх школах царскай Расіі вучылася 7 з паловай мільянаў чалавек. Зараз вучыцца 28 мільянаў чалавек.

У буржуазных краінах, на аснове загнівання капіталізма, ідзе ўпадак культуры, упадак цывілізацыі. Самым яркім выразненнем гэтага разбурэння і разлагання цывілізацыі з'яўляецца палітыка германскага фашызма, які спальвае на кастра творы лепшых мысліцеляў чалавечства, усабляе дзікасць, варварства і зварот да сарэньневоў, паірае богам культуру і цывілізацыю.

Таварышы, калі мы ішоў маю культуруе аставаенне ў цэлым разе абласцей, калі мы ішоў не зусім задаволены тым, як абстаіць справа з культурнай работай, калі мы не зусім задаволены якасцю работы нашых школ, якасцю падрыхтоўкі нашых спецыялістаў, то гэта ёсць спадчына стараго мінулага, якое мы ажыцвяляем, несумненна, на велікі кароткімі і старымі чарамі часу. Аб гэтым гавораць хаця-бы большыя тэмпы будаўніцтва новых школ.

Буржуазія да рабочаю класу асету толькі пастолькі, наколькі гэта асета не абходна, каб людзі не замалі машыны і каб лягчы было выдасць з іх дадатковую вартасць, але не больш таго.

У нас, дэ праца ёсць справа гонару, доблесці, славы і героіства, у свабодным грамадстве свабодных трымаючыхся, дзе ідзе шпакіры крокамі спіравне грані пачынаючы — права на асету, на карыстанне адукацыйнай культуры і цывілізацыі з'яўляецца неад'емнай прыналежнасцю кожнага грамадзяніна.

Нашай канечнай мэтай, таварышы, з'яўляецца камунізм, а мы ведаем, што камунізм азначае найвялікшы росквіт прадукцыйнасці працы, азначае бюксасаванне грамадства, не вядомае эксплуатацыі, не вядомае крыўды, дзе праца з'яўляецца шчасцем, з'яўляецца прыналежнасцю грамадства, дзе ліквідавана процілегласць паміж разумовай і фізічнай працай.

І стаханавіцкі рух, гэты вялікі рух сучаснасці, у якім, як гаворыць таварыш Сталін, заключаны зэрны камунізма, з'яўляецца развіцём і працягам дасягненняў працэнтасці паміж разумовай і фізічнай працай, якая канчаткова злічыцца ў будучым камуністычным грамадстве

ПЕРАПІС НАСЕЛНІЦТВА ПАДРЫХТАВАЦЬ І ПРАВЕСЦІ ВЫДАТНА

Да пачатку ўсёагульнага перапісу насельніцтва застаўся ўсяго адзін месяц, на працягу якога павінна быць праведзена велізарная падрыхтоўчая работа па інструктажу перапісных кадраў і расставачэнні перапісных матэрыялаў і задач перапісу.

Асоба важкую ролю ў правядзенні перапісу павінны адыграць раённыя партыйныя арганізацыі, райвыканкомы і сельсаветы. Трэба сказаць, што многія районы БССР пазавалі добрыя ўзоры падрыхтоўчай работы па перапісу. Так, напрыклад, у горадзе Мінску пад перапісных кадраў праходзіць пад наглядным кіраўніцтвам горадскага і гаркома КП(б)Б.

У частцы-ж раёнаў, дзе перапісныя кадры ўжо зашэражаны, не выканана часткова ЦБ аб абавязковым падворы рэзерва перапісных работнікаў у колькасці 10 проц., што ў далейшым пры пачатку перапісу можа прывесці да сур'ёзных ускладненняў на асобных участках. Выдзяленне рэзерву павінна быць абавязкова зроблена пазаспэска, безадкладна.

Праблему недастатковай легкадушнасці пры завяржэнні перапісных кадраў Барысаўскім райком КП(б)Б, які выдэліў у якасці ўдзельніка ўдзячэжанага тав. Адамскага, забавіўшы, што раён той-жа тав. Адамска быў вылучан райкомом на двухмесячны курс прапаганда-агітацыйнага ўдзячэжанага тав. Адамска на інструктаж, Адамска паехаў на курсы. Насеракор прамоў расфармаваны ЦБ Асіповіцкі райком забавіўшы ўдзельніка ўдзячэжанага па перапісу і не пусціў яго на інструктаж, даўшы яму другое заданне. Чырвенаслабодскі райком таксама не даваўшы выхад на інструктаж удзельнікам у якасці ўдзячэжанага ў выніку таго перапісных кадраў, на інструктаж першай партыі не з'явілася 14 удзельнікаў удзячэжанага.

У раёнах раёнаў недастаткова слаба разгортаецца масава-растатумачальная работа. Брыгады садзейнічалі пры сельсаветах і жэах не працуючы, раёны друк маўчыць.

Вялікае значэнне ў справе арганізацыі перапісу насельніцтва мае забеспячэнне работнікам перапісу перавозачымі сродкамі і памішканнямі. Аб гэтым дэпартамент паставіла ўрада Саюза і СНК БССР. Тым не менш Асіповіцкі райвыканком не выканаў. Пасляна УНГУ у якасці ўдзячэжанага для правяркі перапісных кадраў, прыйшося хадуць па сельсаветах раёна пешшу. Старшыня Талачынскага РВК т. Коўкаў пад прадагам рамонту поўгода таму назад выслаў інспектара Наргасучоту з займаемага ёю памішкання, а паче не зварачае назад гэтага памішкання. У Брагінскім інспектура туды ў пакой плошчай 14 кв. метраў, без хваляў; пакой не алаваецца. У Ветры інспектура змяшчалі ў склепе гасцініцы і т. д. А інспектура-ж Наргасучоту павінна быць штабам перапісу ў раёне, які павінен кіраваць некалькімі сотнямі пачыткаў і інструктараў-кантраляраў, куды павінны быць прыняты тысячы запавяненых перапісных лістоў.

Такое становішча зусім не можа быць перапісам. Раённыя арганізацыі павінны ўсёагульна, што перапіс б'еў б'еўшэйшае падрыхтоўчае і народна-гаспадарчае мерапрыемства. Кожны раён, кожны горад БССР павінен папер-жа, не дапусціць ні аднаго дня пратэрміноўкі, правяршы сваю гатоўнасць да перапісу, забяспечыць поўнае завяржэнне ўсіх перапісных кадраў, уключаючы і неабходныя рэзервы, падрыхтоўчы шпоруку масава-растатумачальную кампанію срод перапісу, старшыня ўсе неабходныя ўмовы для работнікам народна-гаспадарчага ўчоту па падрыхтоўцы перапісу.

Раёны друк пытаннем перапісу насельніцтва ўдзячэжана і неадстаткова ўвагу. Неабходна, каб усе раённыя газеты сістэматычна асвятлялі ход падрыхтоўкі перапісу на асобных участках і растатумачальна насельніцтва матэрыялаў перапісу.

Перапіс насельніцтва ў ўрадавага БССР, у кожным населеным пункце, у кожным горадзе і раёне павінен быць праведзены на выдатна!

Н. ВЛАДЗІМІРСКІ.
Нач. Кіраўніцтва Наргасучоту БССР.

АБ ДРЭННЫМ АБСЛУГОЎАННІ ПАСАЖЫРАЎ І ЗЛОУЖЫВАННЯХ У ЧЫГУНАЧНЫХ БУФЕТАХ-РЭСТАРАНАХ СТАНЦЫЙ МЕНСК, ВІЦЕБСК, ЖЛОБІН

Паставана ўпаўнаважанага КСК пры СНК СССР па Беларускай ССР

У чыгуначных буфетах-рэстаранах станцый Мінск, Віцебск, Жлобін і паездах дэкага следвання (Менск—Днепрапетраўск № 89—90) выяўлена агіднае абслугоўванне пасажыраў, антысанітарнае становішча рату буфетаў і растанжыванне дэкага рэстаўрацый.

У буфетах-рэстаранах ст. Мінск (дырэктар Пракаловіч) дапушчаны сістэматычныя раскраванні, — толькі за час з 1 па 8 лістапада г. р. раскравана на суму больш 2.000 рублёў; пасажыраў абжавілі пры водпуску халодных закускі; вагон-буфет не быў забеспячаны неабходнымі прадуктамі (чай, бутэроўкі, сіро). Дырэктар Пракаловіч не вёў барабылі з растанжываннем прадуктаў і сам разбарыў свінней, прызначаных для снабжэння буфетаў.

Дырэктар Жлобінскага куста буфетаў Сімавенка дапушчў перавышэнне пач на прадукты ў ларках і буфетах на 50 проц. (масла, сыр), недастачу і паванне прадуктаў у калоды і не прыняў мер па павышэння разважання аднакаемых партыў у буфетах.

У буфетах-рэстаранах ст. Віцебск у рэстаўрацыі асуджаны кіраўніцтва з боку дырэктара Піксона мела перавышэнне пач на прадуктаў (каўбаса, пукеркі, шпрынца), а таксама сістэматычнае абжаванне

пасажыраў і раскраванне прадуктаў па віне заг. вытворчасці Лабачова на суму больш 3.000 рублёў.

1) Дырэктар мінскага куста буфетаў Пракаловіч А. П. за агіднае абслугоўванне пасажыраў, дапушчэнне сістэматычных раскраванняў прадуктаў і абжаванне пасажыраў — аддаць пач суд.

2) Дырэктар куста буфетаў-рэстаранаў ст. Жлобін — Сімавенка І. Д. за недабеспячэнне правільнай работы буфетаў, дапушчэнне перавышэння пач на прадукты — абжавіць суровую вымову і пачыраць, што, калі не арганізуе работу буфетаў па працягу баўжэйшых дзён, будзе прыняты да больш суровай адказнасці.

3) Загачыка вытворчасці віцебскага буфета Лабачова Е. К. за дапушчэнне раскравання прадуктаў, за сістэматычнае абжаванне пасажыраў — зняць з работы і аддаць пач суд.

4) Дырэктар віцебскага куста буфетаў-рэстаранаў Піксона Г. С. за абдзельнасць па арганізацыі работы буфетаў — абжавіць суровую вымову з напярэжэннем; прапанаваць Піксону ліквідаваць выдзяленны агіднасці і наведзі парадак у буфетах.

5) Паставану ануляваць у друку.
Упаўнаважаны КСК пры СНК СССР па Беларускай ССР
А. ЦІХОН.

НАСТУПЛЕННЕ РЭСПУБЛІКАНЦАЎ У РАЁНЕ НА ЗАХАД АД МАДРЫДА

ПАРЫЖ (сталаца Францыі), 2 сінежня. (БЕТА). У наведзены іспанскага ваеннага міністэрства гаворыцца: «На цэнтральным мадрыдскім фронце рэспубліканскія войскі наносілі роўсам мянежнікаў моцныя ўдары. З сымбакай раны ўрадавага агітлера баўбардырава-ла пазны мянежнікаў. Гэтым агнём расейныя войскі мадэжнікаў, падрыхтаваныя атакі.

Рэспубліканскія войскі пачалі наступленне ў раёне Пасуэла дэ Аларкон (на захад ад Мадрыда) і выбілі мянежнікаў з іх пазіцыяў. Мадэжнікі, алегучы перад наісам рэспубліканскіх дружынінаў, былі вымушаны ўвесці ў бой свае рэзервыныя часты. Расейныя атакі, урадавыя войскі праеуцілі далей на захад у напрамку Каза Кемаа і Карабітас. Быў дух рэспубліканскіх войск умацоўваецца ў адрозненне ад таго, што адбываецца ў войсках мянежнікаў.

40 знічальнікаў урадавага авіяныя пачалі ў паветра ў момант, калі трохматорны баўбардыроўшчыкі мадэжнікаў скідалі бомбы на лініі рэспубліканцаў. Самалёты мянежнікаў напавілі ўрадавыя, унікаючы паветраны бок. Гэта стала прывілаю для авіяцыі мянежнікаў, якая стараецца рабіць баўбардыроўкі пад прыкрыццём ночы.

ПАРЫЖ, 2 сінежня. (БЕТА). Орган развак-сацыялістаў газета «Эвр» прыбавіў наведзэнне, атрыманае з Мадрыда. Згодна гэтага наведзэння, рэспубліканскія авангарды ўраваў будынак клінічнага шпітала на Універсітэцкім гарадку (на паўночным захадзе Мадрыда). Гэты будынак на працягу апошніх 15 дзён знаходзіўся ў руках мянежнікаў, арганізаваных у ім кудыменныя гезыды. Са строгай гэтага будынка мянежнікі павыбілі сваіх апошніх пазіцыяў на Універсітэцкім гарадку.

НАЛЁТ САМАЛЁТАЎ МЯЦЕЖНІКАЎ НА СТАЛІЦУ

ПАРЫЖ (сталаца Францыі), 2 сінежня. (БЕТА). Як наведзана агенства Гавас з Мадрыда, сёння ў 11 гадзін 15 мінут 15 самалётаў-знічальнікаў мянежнікаў зрабілі налёт на сталацу. Самалёты скінулі вялікую колькасць бомб над паўночным і паўночна-заходнімі раёнамі сталацы. Паводле слоў карапапанента, у часе баўбардыроўкі было 40 вельмі моцных узрываў. Шмат чалавечых афар. Ваўбардыроўкаў прычынены значны разбурэнні. Самалёты мянежнікаў баўбардыраваў таксама алоны ўрадавых войск на Універсітэцкім гарадку.

МЯЦЕЖНІКІ ПРЫМЯНЯЮЦЬ АТРУТНЫЯ ГАЗЫ

ЛОНДАН, 2 сінежня. (БЕТА). Мадрыдскі дэпартамент агенства Брытыш інфотэ прэс наведзана аб прымяненні іспанскімі фаўшысцкімі мянежнікамі атрутных газаў. Учора ў баі на паўночным захадзе ад Мадрыда мянежнікі прымянялі хімічныя бомбы і пусцілі ў ход удушавыя газы. 5 баўбой інтэрнацыянальнага атрада, падрыхтаваныя ад гэтых газаў, знаходзіцца зараз у б'яжыні.

Матэрыялы аб прымяненні атрутных газаў мянежнікамі перадаю членам англійскага парламента, які знаходзіцца ў Мадрыдзе.

ВАЕННА-ФАШЫСЦКІ МЯЦЕЖ У ІСПАНІІ

Іспанскі вайскі амагачна а фашызмам. НА ЗДЫМКУ: баўны батальёна авіяністаў урадавых войск перасякаў кудымен, пастаньлі на зыхад на пераважны пазіцыі на фронце ў Гвадарамы.

АДКРЫЛАСЯ СЕСІЯ ІСПАНСКАГА ПАРЛАМЕНТА ДЭКАРАЦЫЯ ЛАРГО КАБАЛЬЕРА

ВАЛЕНСІЯ (горад на ўсходнім узбярэжжы Іспаніі, часовае рэзідэнцыя ўрада), 2 сінежня. (БЕТА). У 4 гадзіны для 1 сінежня ў вялікай канферэнцыйнай зале мары (самалётнага гарадка Валенсіі) адкрылася сесія рэспубліканскіх картэсаў (парламенту).

У залу каля 200 дэпутатаў, якія прадастаўляюць партыі народнага фронту. Старшыня Картэсаў Барыяс адчыніў пазіцыяны. Ён адразу-ж даў слова старшніку савета міністраў Ларго Кабальера для агадзання дэкарацыі ўрада.

Ік толькі спілка сустрапала яго бора прывітаніяў. Кабальера агадзў сваю дэкарацыю. Першы-ж ё ўсё выславамі германікам Мадрыду.

«Урад, — заявіў Кабальера, — з алаволеннем і горасцю азнаме гераічнаму абарону Мадрыда на працягу трох тыдняў. Усе атакі мянежнікаў разважало аб несакрыўжальна стойкасць абаронаў Мадрыда. Гэта абарона іспанскай сталацы выканала засуджанае захаванне дэмакратычных краін усяго свету. На другіх франтах Іспаніі антыфашысцкі баўны вызна-чаюцца не менш храбрасцю. Днямі ўзброеныя сілы рэспублікі пачалі ў рэзе пунтаў энергічнае наступленне. Гэта — першы этап рашучых аперацый.

Пераходзіцца да пытанняў унутрапалітыкі. Кабальера адзначыў, што ў першыя ад 2 наведзэння на 2 сінежня самай важнай пазыцыя было ўважэнне прадстаўніцтва анарха-сіндэкалісцкай нацыянальнай канферэнцыі працы на ўрад. «І рад наведзіць, — сказаў прэм'ер, — што гэта супрацоўніцтва, якое імгненна ўсё абстаўкаў, ажыццяўляецца на аснове самай поўнай лаяльнасці, роўна як і абсалютнага разумення патрабаўнаў, праўдзыхнага нам вайны».

Зварачаным міжнароднае становішчы, Кабальера адзначыў у першую чаргу прызнанне бургоекага фашызма «урада» Германіі і Італіі.

«З першых-ж дзён ваяў, а таксама да яго, — заявіў прэм'ер, — абдзельна фашысцкія зваржавы былі саюрынікамі мянежнікаў. Калі вайна ўсё яшчэ цягнецца, то толькі завуваючы гэтым краінам. Верны сваім міжнародным абавязаванствам, верны прынамсі статуту Лігі нацыяў, іспанскі ўрад патрабаваў тэрміновага склікання Савета Лігі нацыяў. Ён поўдзе ў Дзевеу не для таго, каб прасіць чаго-небудзь, ён

поўдзе туды выключна ў інтарэсах усеагульнага міру».

Затым глава ўрада зрабіў важную заяву адносна Марока. Адзначыўшы ганебны факт, што гавары мянежнікаў маюць мацымасць вёваваць мараканцаў нават у Французскім Марока, Кабальера заміў мараканскі народ, што ўрад Іспанскай рэспублікі не папхае сілы, каб забеспячыць мараканскаму народу вольнае існаванне і росквіт.

Кабальера змяніў прадстаўніку самага ўмеранага крыла іспанскага народнага фронту Леоне. Затым выступіў дэпутат «каталонскай левы» Кармінас і ўсёе за ім камуністычны дэпутат, скарптар ЦК камуністычнай партыі Іспаніі Дыза, саяціст дэ Франсіско, анархіст-сіндэкаліст Пестанья і ішп. Усе прамоўны былі праектаваны пачуццём поўнай саўверэнасці з урадам і гучалі гарачымі заклікамі да ішчэ большага згуртавання антыфашысцкіх сіл, да ўстаўлення лаяльнай дэспіцыяцыі на фронце і ў тылу.

Не адзін раз прамоўцы з пачуццём гарачай сымпатыі ў ўдзячэнасці ўпаміналі Саветы Саюза і Мексіку, і кожны раз зала адгукалася поўнымі захаваннем прытаннаў.

Пасля выступленняў была ўнесена прапанава ўхваліць дэспіцыяцыю ўрада і выказаць яму дзвер'е. Прапанава гэта была прынята аднагалосна без спрэчак.

Затым палата перайшла да вырашэння рату пытанняў бюжэтнага і адміністрацыйнага парадку. На гэтым пасяджэнні картэсаў было закрыта.

ГЕРМАНСКІЯ ВОЙСКІ У ІСПАНІІ

ЛОНДАН, 2 сінежня. (БЕТА). Ліберальная газета «Манчэстэр гардыян» сьпярджае, што колькасць германскіх войскаў прыбыўшых у Іспанію, перавышае 6 тыс. чалавек. Паводле слоў газеты, зброю і ваенныя матэрыялы генерал Франко атрымавае больш чым дастаткова з Германіі і Італіі, але ў яго не халае зва-жэнне з прыбыццём германскіх войскаў у Іспанію трэба чакаць аднаўлення сур'ёзных баўў. Франко, — піша лаява газета, — павінен будзе пакладца на пачаў і Італіяшпа, бо ён не можа пакладца на іспанцаў, маўбаваных ім у тылу.

ЛОНДАН (сталаца Англіі), 2 сінежня. (БЕТА). У цэнтры ўвагі англійскага друку сёння знаходзіцца выдэка ў Калыжы (порт на паўднёва-заходнім узбярэжжы Іспаніі) буйнага германскага вайскавога атрада.

Ва ўсіх англійскіх колах падкрэслываюць, што ні адзін «добраахотнік» не можа выехаць з Германіі без ветама і дзавору германскага ўрада і што існуючыя ў Германіі валютныя абмежаванні робяць немагчымым прыбыццё ў Іспанію германскіх «добраахотнікаў» без актыўнага дапамогі з боку фашызма ўрада.

Найбольш уплывалы кансерватыўная газета «Таймс» піша, што германскія «добраахотнікі» не былі алегчы ў ваенную форму, але яны выслазіліся ў Іспанію са зброй і ваенным апаратам.

БЯСЧЫНСТВЫ ІТАЛІЯНСКІХ ПАЛІЦЫЙСКІХ УЛАД

ОДЭСА, 1 сінежня. (БЕТА). Згодна весткам, атрыманым упраўленнем Чорнаморскага параводства, італійскія ўлады зрабілі вайскі на некаторых советскіх суднах, наведаных італійскімі партыя.

На дэпошах «Ногін» у Чырта-Векі з'явілася звыш 10 паліцыйскіх на чале з двума афіцэрамі, якія старанна абшуквалі судно, нібыта ў пошуках «кватрабанды», якой, зразумела, не алавацца. Частка экіпажа, у тым ліку памочнік капітана, падверглася асабістаму вобску.

У Ліворно быў зроблен вобск на пароходзе «Старый большык», прычым на час правядзення вобску ва ўнутраных памішканнях парохода ўсё заманада была сабарана на палубе.

У Ренці, куды зайшоў пароход «Зырыні», паліцыйскія ўлады дзаводзілі сканзіраваць на бераг толькі асобам камандага аклада, прычым пры спуску на бераг і пры звароце на судно ішчэ падваргалі асабістаму вобску. Алегчы часам каманды спуска на бераг быў забаронен.

Тая акалічэнасць, што гэтыя бесчынствы мелі месца амаль адначасова ў розных італійскіх партах, дзавалае лічыць, што наўрад ці справа ідзе аб ініцыятыве мясцовых паліцыйскіх улад.

Аб ўсіх гэтых выпадках капітан советскіх пароходаў інфармавалі ўпраўдства СССР у Італіі, якое заявіла італійскім уладам рашучы пратэст.

ПРАДПРЫЕМСТВЫ, ЯКІЯ ДАТЭРМІНОВА ВЫКАНАЛІ ГАДАВЫ ПЛАН*

- 12. Магілёўскі скуразавод імя Сталіна выканаў гадавы план з лістапада на 100 проц. (дырэктар Фрэйдзін).
- 13. Аршанскі завод «Чырвоны барск» выканаў гадавы план 20 лістапада (дырэктар Каган).
- 14. Магілёўскі завод імя Дзімітравы на 1 лістапада выканаў гадавы план на 112 проц. (дырэктар Брандзіна).
- 15. Баўрыскі завод імя Сталіна на 1 лістапада выканаў гадавы план на 100,4 проц. (дырэктар Дзіману).
- 16. Мінская аўтомабільная фабрыка імя Каганіча на 21 лістапада выканала гадавы план на 102 проц. (дырэктар Клібін).
- 17. Магілёўская рымнарная фабрыка выканала гадавы план на 105 проц. (дырэктар Фёдар).
- 18. Гомельскі завод «Рухавік рэвалюцыі» на 1 лістапада выканаў гадавы план на 116,3 проц. (дырэктар Крешчак).
- 19. Мінская аўтомабільная фабрыка імя Тэльмана на 21 лістапада дала вышн гадарога плана прадукцыі на 552 тысячы рублёў (дырэктар Ліўшыч).

* Гл. «Связьду» № 267 за 22 лістапада.

Адажны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

АДКРЫТА ПАДПІСКА НА 1937 год на выданні:

„АРХИТЕКТУРА СССР“

Штомесячны журнал, орган Саюза советских архитекторов.

Падпісныя цэны: 12 мес. — 72 руб., 6 мес. — 36 руб., 3 мес. — 18 руб.

„АРХИТЕКТУРНАЯ ГАЗЕТА“

Орган Саюза советских архитекторов. Выходзіць раз у тыдзень.

Падпісныя цэны: 12 мес. — 45 руб., 6 мес. — 22 руб., 3 мес. — 11 руб.

Падпіску напіраўвае паштовай перадачай: Мінск, 6, Станіслаў-Славянскіх вул., 11, Журналы/Сеніцына, або аддзяленне інструктараў і ўпаўнаважанага Жургава на месцах. Падпіска таксама прымаецца ў асабістых поштах, аддзяленнях Саюздрукі і ўпаўнаважанымі транспартных гарад.

ЖУРГАВАБ'ЕДНАННЕ.

АДКРЫТА ПАДПІСКА НА 1937 год

НА „СТАХАНОВЕЦ“

УСЯОАГОЗНЫ МАСАВЫ ДВУХ-ТЫДНЕВЫ ЖУРНАЛ.

«Стахановец» змагаецца за ўзмацненне вытворчасці, за павышэнне ўзр'яўнасці, за пераважнае ўсё фабрык і заводаў у стахановскай працы.

Падпісныя цэны: 12 мес. — 12 руб., 6 мес. — 6 руб., 3 мес. — 3 руб.

„ІЗОБРЕТАТЕЛЬ“

Масавы навукова-тэхнічны штомесячны журнал.

«Изобретатель» асвятляе пытанні вынаходства на ўсё галінах вайскай параводнай гаспадары.

Падпісныя цэны: 12 мес. — 9 руб., 6 мес. — 4 руб., 3 мес. — 2 руб.

Падпіску напіраўвае паштовай перадачай: Мінск, 6, Станіслаў-Славянскіх вул., 11, Журналы/Сеніцына, або аддзяленне інструктараў і ўпаўнаважанага Жургава на месцах. Падпіска таксама прымаецца ў асабістых поштах, аддзяленнях Саюздрукі і ўпаўнаважанымі транспартных гарад.

ЖУРГАВАБ'ЕДНАННЕ.

Забавіць пратэста пачата каляса Ціраполь Беларускае. Пачатака с'еб, каляскага раёна. Лічыць несправядлівай.

Уп. Галоўлітбела № 655.

НОВА-АДКРЫТЫ

ЎЗОРНА-ПАКАЗАЛЬНЫ МАГАЗІН № 2

Беларускага аддзялення „СОЮЗКУЛЬТОРГА“

(пр. Комсамоўскай і Карла Маркса, дом Наркамлеса)

МАЕ У ПРОДАЖЫ

ВЯЛІКІ ВЫБАР КУЛЬТТАВАРАЎ

РАДЫЁ: прыёмнікі, дэталі, п'ямы, ты і ішч.

ФОТО: апараты, п'яцынікі, кімакія і фотарыпавы.

МУЗЫКА: патэфоны, гармоні, струнны інструменты.

ВУЧЭННА-НАГЛЯДНЫЯ ДАПАМОЖНІКІ: Есць абавязаванне для лабятэ-таў: агра, фізік, хімія, прапаўнае, дыяпазітавы, друкаваныя дапаможнікі і праекцыйная апаратура.

У баўжыны час пры водпуску музыкі, фото, радыё і наглядных дапаможнікаў праводзіцца тэхнічная праверка ў спецыяльна абстаўленых каюках пры магазіне.

АДДЗЕЛАМ ЦАНАК ПРЫМАЮЦА ў РАМОНТ РОЗНЫЯ ДЭТАЛІЧНЫЯ ЦАКІ.

„СОЮЗКУЛЬТОРГ“.

ДАЎВАГІ

ШАХМАТЫСТАЎ І ШАШЫСТАЎ

АДКРЫТ ПРЫЕМ ПАДПІСКІ НА 1937 год

НА ШАХМАТНА-ШАШАЧНУЮ ГАЗЕТУ „64“

ПАДПІСНАЯ ЦАНА: 12 мес. — 18 руб., 6 мес. — 9 руб., 3 мес. — 4 руб., 1 мес. — 1 руб., 1 мес. — 1 руб.

ПАДПІСКА ПРЫМАЮЦА ўсім паштовым аддзяленнямі, катэра-ры Саюздрукі і выдзячэжана „Фінкультура і турызм“, Мінск, Б. Чырвонскіх пр., № 13.

Тэатры і кіно

Гукавы кіноапарат «СПАРТАК»

ВІСЕЛЬНЫ РЭБЯТЫ

ДЭПІЧНЫ ГУКАВЫ КІНОАПАРАТ

РАДЫАНА КІЛІЧА

Гукавы кіноапарат «ІНТЭРАНАЦЫАНАЛЬ»

ДІЯЧЫНА СПІНАШЦА НА СПАТКАВАННЕ

Гукавы кіноапарат «ЧЫРВОНЫЯ ЗОРКА»

АНТЭН НАПІСМЕСТАР

Гукавы кіноапарат «ПРОЛЕТАРЫЯ»

НАТАЛКА-НАТАЛКА

ПРЫМАЮЦА ПАДПІСКА НА 1937 год

на выставачную мастацкую **ФОТОГАЗЕТУ**

(5 год выдання)

выходзіць 3 разы ў месяц

«ФОТОГАЗЕТА» у арыгінальных мастацкіх аддзках называе дэспіцыяцыю напай вялікай краіны на ўсё ўчэскае сацыялістычнага будаўніцтва, ўрадару аб ўсё ваяжэйшых напайных паддзях у Советскім Саюзе і ва мягой.

«ФОТОГАЗЕТА» вялікую ўвагу ўдзя-ляе мастацтву, напайм янаў і тэхні-чнаму спору і фіналістыцы.

«ФОТОГАЗЕТА» прысвечана для выдэкаў-мастаў на алодах і фабрыках, у напайках і саўбасах, дымах Чырвонай Арміі, каўбас, тэатра, дымах культуры, чырвоных кудыкаў і т. д.

Кожны кудар «ФОТОГАЗЕТЫ» са-стаіць з 15—20 алоў і выдэка дэма-тажаў і асобных вільмаў з разме-рам ад 15 X 20 да 24 X 30 см.

Усе аддзкі маюць агульнаагульнае напайнае. Для абавіжэння і мінта-жу газеты да нумара прыкладаніцца неабходныя агадлоўкі, лозунгі і ўзор маката.

ПАДПІСНАЯ ЦАНА:

На 1 мес. — 50 руб.
На 3 мес. — 150 руб.
На 6 мес. — 300 руб.
На 12 мес. — 600 руб.

Падпіску прымаюць студыя мавава мосты і фотарыпавы «Фотоздэкацыя» (Саюздрук), Мінск, Віцебск і аддзяленне Саюз-друкі ў Мінску — Кіраўніцтва, 49, і ўсе асабістыя аддзяленныя «Катэ-ры КОТЭ» ў Саюздрукі.

Знапачыць катэра ў Менску з учы-ва выдэка, 25 кв. метраў і ў саўбасах саўбачай плошчы з учыва выдэка з учыва выдэка, 25 кв. метраў і ў саўбасах саўбачай плошчы з учыва выдэка з учыва выдэка, 25 кв. метраў і ў саўбасах саўбачай плошчы з